

at man paa Valgdagen af Hensyn til, hvad der da foretages, suspenderer det almindelige Arbejde. Jeg mener altsaa, at naar man overhovedet har fraveget det traditionelle Begreb om Helligdage, saa er det overordentlig mærkeligt ikke at medtage Valgdagen. Jeg tror, at det har sine bestemte Grunde, der ere at henføre til en gensidig Forstaaelse af, i hvis Interesse det er at have Valgdagen fri, og i hvis Interesse det ikke er, en Forstaaelse, hvori man har fundet hinanden, og som selvsølgelig ogsaa nu vil sejre i dette Ting. Men heller ikke fra et andet Synspunkt, nemlig fra Synspunktet af en almindelig Hviledag, altsaa et mere verdsligt Synspunkt, forekommer dette Lovforslag mig at være principrigtigt. Jeg tror, at de, der have været med til at deltage i Arbejde, der særlig gaar ud over Kroppen, om ikke paa anden Maade, saa som Soldat, maa vide, at Folk sætte Pris paa at have fri paa Helligdage, og jeg vilde have anset det for principrigtigt, at alle kunne faa en Fridag, om Søndagen, naar det er praktisk muligt og en anden Dag, hvor det ikke kan ske om Søndagen. Var det opstillet, vilde jeg tro, at det vilde gaa igennem. Jeg vil tilføje, at det rimeligvis ikke vil være saa grumme længe, inden man alle Vegne er kommen dertil, og det er jo allerede nu i Tyskland fra konservativ Side anbefalet at gøre til Lov, at mindst Halvdelen af samtlige Aarets Søndage bliver Fridage for alle Arbejdere. Jeg anser altsaa ikke Lovforslaget for principrigtigt, fordi det slet ikke indeholder noget Princip, fordi der i alt Fald ikke er noget Princip deri, som kan tilfredsstille de Krav, der nødvendigvis maa stilles af Hensyn til alle dem, der til Stabilitet ere optagne af Arbejdet. Naar jeg ikke desto mindre vil give dette Lovforslag min Stemme, baade ved Overgangen til 3dje Behandling og ved dets endelige Vedtagelse, har det egentlig sin Grund deri, at jeg venter, at denne Lov skal blive et udmærket Agitationsgrundlag, idet jeg mener, at Loven, som den foreligger, er en Lov, som er uretfærdig, en Lov, som i Stedet for at formindste snarere forøger den sociale Uretfærdighed. Det vil være fuldstændig umuligt at hævde det Standpunkt, at de Folk, som denne Lov kommer til at omfatte, skulle have en Fridag, og opretholde paa den Maade, som Lovforslaget her foreskriver, at Butiksfolk skulle have en Fridag, medens derimod en Masse Arbejdere, en Masse i tjenende Stilling udelukkes fra at komme i Betragtning, udelukkes fra at faa enten Søndagen eller en anden Dag til Fridag. Jeg tror, at i Virkeligheden den Trang, om jeg saa maa sige, til at faa en

Fridag med bestemte Mellemrum Aaret rundt som jeg tror er dybt begrundet i den menneskelige Natur, og hvis Fyldestgørelse jeg tror vil være heldig for alle, blandt andet ogsaa for den almindelige Oplysning, thi saa vidste man en Dag, paa hvilken man kunde faa disse Folk i Tale, er saa stærk, at dette Lovforslag ikke vil blive Enden paa Bevægelsen, men kun Udgangspunktet for en ny Bevægelse, som vil tilvinge sig Tingets Opmærksomhed. Jeg agter kun at benytte denne Lov, som jeg kunde ønske et bedre Grundlag, naar den vedtages, til at gøre opmærksom paa, at nu har man indrømmet visse Arbejdere en Fridag, men der er andre Folk, der ere fuldt saa trængende og have fuldt saa megen, ja endnu mere Ret til at faa en Fridag, og hvem der er større Rimelighed i at give en Fridag, som ikke have det, og jeg vil gøre opmærksom paa den Urimelighed, der ligger deri, og søge at faa Spørgsmaalet optaget igen. Grunden til, at jeg kan stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse, er, at det omfatter nogle Mennesker, som jeg ogsaa anser for trængende, og at jeg mener, at det ikke vil svække den Agitation, som vedblivende vil holde sig, indtil man har gennemført noget principrigtigt. Jeg vil stemme for de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Københavns 3te Valgfreds (B. Holm) m. fl., ikke fordi jeg egentlig mener, at de give Spørgsmaalet tilstrækkelig Bidde fra noget Synspunkt set, men fordi de gaa videre end det andet, og fordi jeg ikke kan tænke mig andet, end at naar der var en god Vilje, kunde man til 3dje Behandling finde en Form, hvorved man fik flere med ind under Loven, som ikke kunne siges at have mindre Krav end de, der nu gaa ind under Loven. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Valgdagen kan jeg ikke se andet, end at de Folk, som ønske, at Valgdagen maa blive paa en Søndag, kunne meget godt stemme for Forslaget til en § 5 i den Skikelse, hvori det foreligger. Der er overvejende Sandsynlighed for, at man paa de Steder, hvor man havde en mere frifundet Opfattelse af den Ting end den, som synes at herske hos en Del Medlemmer her i denne Sal, vil begynde med at holde f. Eks. kommunale Valg om Søndagen og derigennem vil bidrage til, at Valgdagen bliver en Søndag. Og naar man sætter sig saaledes ud over alle sine Principper fra religiøs Side, som man gør ved dette Lovforslag, og ser, hvad der sker i katolske Lande med Hensyn til dette Spørgsmaal, uden at det synes at vække Anstød eller at afholde Folk fra at stemme, synes jeg, at alle Betænknelighederne ved at gaa over til Søndagen som Valgdag